

De Telegraaf

Groene DE Telegraaf

groenetelegraaf@telegraaf.nl

Natuur

Wetenschap

Innovatie

Ruimtevaart

Duurzaamheid

Word CLIMATE HERO van het jaar!

Welke tiener heeft het beste groene idee?

door ANITA ZIJLSTRA

BILTHOVEN – Ze weten bijna zeker dat ze het niet worden: *Climate hero* van het jaar. Maar ja, iemand moet het voortouw nemen. Anne Schlösser (17) en haar een jaar jongere klasgenoot Friso van den Berg twijfelden geen moment om de aftrap te geven voor de actie Oranje is Groen. Want hoe kunnen ze uit naam van alle jongeren anders Oranje, ofwel Nederland, als 'groene plek' op de wereldkaart zetten?

'Oranje is Groen' (O=G) is initiatief van Duradino, dat bedrijven helpt duurzaam en verantwoord te ondernemen. „Je kunt volwassenen wel vertellen hoe het allemaal moet met klimaat, energiebesparing en reductie van CO₂, maar laten we eerlijk zijn: kinderen zijn de toekomst“, licht Douwe Kok zijn landelijke actie toe. „Daarom laten we hen nu ónze gids zijn als het gaat om nieuwe ontwikkelingen.“

Voor de start van het unieke project in samenwerking met De Groene Telegraaf pakt een klas van Het Nieuwe Lyceum

Unieke actie
De Groene
Telegraaf en
Duradino

in Bilthoven gezamenlijk de rol van webmaster op. „Wij gaan ervoor zorgen dat de website zo goed mogelijk aansluit bij wat kinderen willen zien“, vertelt vwo-scholiere Anne Schlösser, die medeverantwoordelijk is voor het O=G-project. „Als de ideeën vanuit kinderen zelf komen via internet, moet het toch een hype worden!“ zegt ze enthousiast.

„Bij ons thuis is het de normaalste zaak van de wereld dat je de lichten en de verwarming uitdoet als je niet op in je kamer bent. En als vanzelfspre-

kend wordt papier, glas en plastic gescheiden; mijn vader zit daar echt van kleins af aan bovenop. En vorig jaar heb ik meegedaan aan een schoolproject, elektrisch scooter rijden in Amsterdam. Wauw, je hoort niks, vervuult niks; alsof je even in de ruimte bent.“

Friso van den Berg weet precies wat zijn klasgenootje bedoelt. „Het zijn kleine dingen, waarmee iedereen zijn steentje aan een betere toekomst kan bijdragen. Ook al werd ik uitgelachen, ik wilde echt geen scooter toen ik zestiende werd. Waarvoor heb ik die nodig? Voor die negen kilometer die ik dagelijks moet afleggen? Ik pak de fiets wel!“ klinkt het resoluut. „Word ik ook niet dik.“

De tiener heeft nog meer snode plannen. En wat hem betreft komen ze allemaal met een filmpje op internet. „Iedere tiener zit op youtube.com. Nou, laat dan maar eens zien welke gevolgen bijvoorbeeld al dat reclamewerk heeft dat iedere week ongevoerd verpakt in plastic in de bus valt. En wat te denken van al die spuitbussen? Deodorants, hairsprays; allemaal slecht voor het milieu. Iedere dag vlees eten is ook echt niet nodig“, benadrukt hij.

Anne en Friso zijn het erover eens: „We hebben geen grote mensen nodig om zelf ons steentje te kunnen bijdragen!“ De aanzet voor Junior O=G is weliswaar opgezet door volwassenen door te laten zien hoeveel we nu precies verbruiken, besparen en verspillen, maar Junior O=G is echt voor en door kinderen, ondersteunt initiatiefnemer Douwe Kok. „We gaan er natuurlijk ieder jaar weer een echte kidsparty van maken; cool en dope!“

De klas van Het Nieuwe Lyceum neemt voornamelijk gezamenlijk de rol van webmaster op zich om ervoor te zorgen dat de website zo goed mogelijk aansluit bij wat de kinderen zelf willen. „Maar de zoek-

■ Anne Schlösser en Friso van den Berg nemen samen met hun klasgenoten voorlopig de rol van webmaster van O=G op zich.

FOTO: ALDO ALLESSIE

Wedstrijd KOM OP!

Misschien ben jij die jongen of dat meisje tussen de 12 en 15 jaar wel dat de rol van webmaster/climate hero van Junior O=G uiteindelijk op zich kan nemen. En eigenlijk dus heel junior Nederland klimaatheid maakt... Meld je voor 15 april aan via de website www.oranjeisgroen.nl. Een deskundige jury, waarin ook de redactie van De Groene Telegraaf zitting neemt, zal tijdens een feestelijke bijeenkomst de winnaar bekendmaken.

tocht naar de 'Junior O=G climate hero' is toch écht begonnen nu. Wie is er goed bezig? Wie heeft een idee, een actie of een project dat eraan bijdraagt Nederland weer groen te krijgen...?

De Telegraaf Top 100 GROENE Bedrijven

Verdiend uw bedrijf ook een plaats in de Top 100 van Groene Ondernemingen? Ga de uitdaging aan en stuur uw zogeheten 'voetafdruk' als het gaat om onder meer CO₂-uitstoot en duurzaamheid op naar groenetelegraaf@telegraaf.nl. Wekelijks zal een 'groen' bedrijf worden uitgelicht en kort beschreven op deze pagina's. In december 2010 wordt de Top 100 door een deskundige jury samengesteld en gepubliceerd in De Groene Telegraaf.

Greenwall houdt lawaai en uitlaatgassen tegen NATUURLIJKE GELUIDSWAL

door ARJEN TEN CATE

BEILEN – Het is een simpel en doeltreffend idee: maak een geluidswal die niet alleen het lawaai van auto's weert, maar ook de uitlaatgassen tegenhoudt. Een bedrijf uit het Drentse Beilen heeft deze milieuvriendelijke wal ontwikkeld. De truc? Midden in de constructie groeit een klimop, die het fijnstof van het langsrazende verkeer een halt toeroept.

De groene geluidswal van Greenwall bestaat pas kort, maar is nu al populair. Nadat eerst particulieren de geluidswerende heg aanschafte om hun tuin te beschermen tegen lawaai en uitlaatgassen, kopen nu ook gemeenten de wal. Tot op heden wordt het scherm vooral geplaatst naast ringwegen en rondom tuinen, nog niet langs de snelweg.

„Dat willen we in de toekomst maar kan nu nog niet. Onze constructie wordt met een vaste mal gemaakt en die is niet hoger dan pakweg twee meter. Een geluidswal langs de

■ Erik Muggen: „De klimop wordt niet ziek van de uitlaatgassen.“

FOTO: JAN ANNINGA

snelweg moet minstens vier meter hoog zijn, dus onze oplossing kan daar nu nog niet worden toegepast“, zegt directeur Erik Muggen van Green-

wall uit Beilen, dat patent op de uitvinding heeft. „Ik verwacht dat we binnenkort ook schermen eenvoudig kunnen stapelen, zodat we ook voor

snelwegen geluidswallen kunnen maken.“ Nu nog niet de autosnelweg dus, toch legde het bedrijf de afgelopen twee jaar meer dan 2,5 kilometer aan milieuvriendelijke geluidswal aan. „Het grote voordeel is dat je twee vliegen in één klap slaat. Ten eerste wordt het geluid van auto's tegengehouden door de stalen buitenwanden. Tussen die platen groeit een klimopplant. De wortels zitten verankerd in de constructie en geven dus geen overlast“, stelt de directeur.

Ten tweede zorgt de plant ervoor dat stofdeeltjes van uitlaatgassen worden tegengehouden. „De plant neemt die deeltjes niet op en stopt ze alleen. Daardoor wordt de klimop niet ziek van de gassen. Bij een regenbui wordt de plant weer schoongespoeld en verdwijnen de stoffen. Ze komen dan nauwelijks in de tuin terecht.“ De klimop moet wel af en toe bijgeknipt worden.

„Waarom kunnen tuinbezitters dan niet gewoon een heg of een hek met een klimop neerzetten? „Een heg of hek houdt de geluidsoverlast tegen. De Greenwall niet.“ De groene geluidswal kost enkele honderden euro's per meter en groftweg 5000 euro voor 20 meter. Volgens Muggen ziet de wal er dankzij de klimop zeer natuurlijk uit.

Het scherm blijft het hele jaar door groen, zo verzekert de directeur. „Natuurlijk moet je de klimop één- of tweemaal per jaar bijknippen, maar zijn kleur verliest hij niet. En hij blijft ook altijd filteren.“ De geluidswal kan in een mum van tijd worden aangelegd, omdat die uit vaste onderdelen bestaat, die eenvoudig in elkaar passen. „Die klus is binnen enkele uren sowieso geklaard.“

Voor meer informatie: www.dekoopel.nl

Verdien aan GROEN Gemakkelijk zuinig rijden

AMSTERDAM – Of je het in de auto wilt hebben is nog de vraag, maar feit is dat de groene 'CarCube' boardcomputer van Punch Telematix je keihard met de neus op de feiten drukt wanneer er onzuinig en dientengevolge te duur en milieuvriendelijk wordt gereden.

Het systeem is met name bedoeld voor het beroepsvervoer, zo benadrukt Chris Boogaard van Punch. „Daar liggen de marges sterk onder druk, mede als gevolg van de entree op de Europese vervoersmarkt van veel goedkopere arbeidskrachten uit Oost-Europa. Mede daarom willen vervoerders op alle mogelijke manieren brandstof besparen.“

Met de CarCube gaat dat op vrij nadrukkelijke wijze. Het systeem geeft een 'realtime' ondersteuning, wat betekent dat de chauffeur continu met zijn rijgedrag wordt geconfronteerd. Op het scherm van de Rijstijlassistant, onderdeel van het boardcomputersysteem, kan de chauffeur zien hoe zijn verbruik is, maar tevens of hij niet te snel optrekt, te veel remt of het toerental te veel laat variëren. Hoe dicht de score van 100% wordt benaderd, des te beter rijdt de persoon in kwestie.

Naast de grafische weergave waarschuwt het systeem ook met tekst. Zo krijgt de chauffeur dan te horen „u accelereert te snel“, zodat hij zijn rijgedrag kan aanpassen. Als stok achter de deur worden de resultaten over verbruik en rijstijl op de CarCube doorgegeven aan het backoffice softwarebeheer van Punch Telematix. Daar worden de gegevens verwerkt in een rapportage. „Onregelmatigheden vallen meteen op en dankzij de gedetailleerde rijstijlanalyse is direct te herleiden op welke punten een chauffeur extra begeleiding nodig heeft“, aldus het bedrijf.

Of het een leuk cadeautje voor een familielid is, is een tweede. Bovendien is het systeem met een prijs van 2500 euro behoorlijk duur, maar in het beroepsvervoer zou zo'n bedrag terugverdiend kunnen worden.

■ Bezuinigen met de CarCube. FOTO: PUNCH TELEMATIX

team met een prijs van 2500 euro behoorlijk duur, maar in het beroepsvervoer zou zo'n bedrag terugverdiend kunnen worden.

WAT GALILEO ZAG, KAN IEDEREEN ZIEN!

Volgende week, op 12 maart, is het precies 400 jaar geleden dat de Italiaan Galileo Galilei zijn Sterrenbode publiceerde. In dat boekje beschreef hij een klein wonder: met een telescoop die hij zelf had gebouwd – het instrument was een jaar eerder door de Zeeuw Hans Lippershey uitgevonden – had hij als eerste sterveling naar de maan gekeken en vervolgens naar de planeet Jupiter. Hij had kraters en bergen op de maan ontdekt en vier heldere maantjes bij de grootste planeet. En de Melkweg, die voor het ongewapende oog leek op een zilveren band, los te zich voor Galileo op in ontelbare sterretjes.

Galileo's ontdekking maakte dat hij rotsvast ging geloven in het systeem van Copernicus, die beweerde had dat niet de aarde maar de zon het middelpunt van het planetensysteem is.

Galileo's kijktje, gemaakt van een loden pijp, een holle en een bolle lens, vergrootte maar drie keer. Later maakte hij betere exemplaren die een keer of negen vergrootten. De meeste tijdgenoten geloofden niet in zijn uitvinding: iets wat ver weg was, was gewoon ver weg en je kon het met geen mogelijkheid dichterbij halen! Tenzij je een pact had met de duivel.

Galileo was een ijdel man. Trots schreef hij: „Ik ben God

oneindig dankbaar dat hij zo vriendelijk is geweest om mij alleen de eerste waarnemer te maken van wonderen die in de duisternis gehuld waren gedurende alle voorgaande eeuwen.“

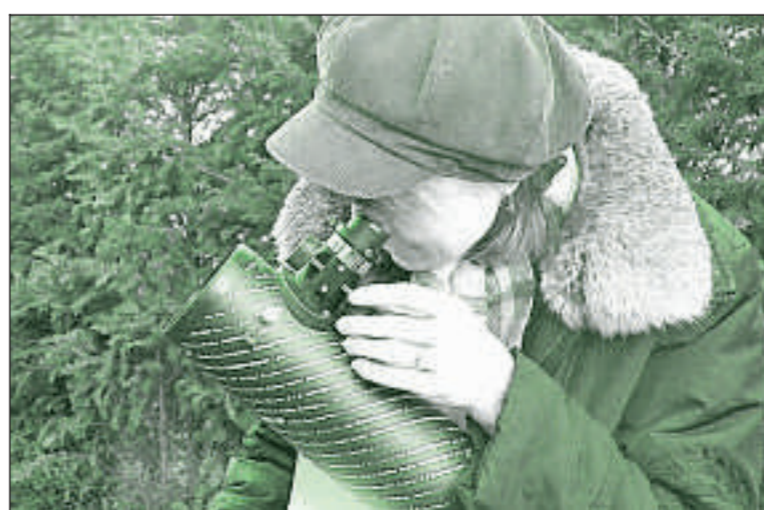
Tegenwoordig kan iedereen zien wat Galileo zag – en zelfs beter. De eenvoudigste verrekijker of telescoop levert aanmerkelijk scherpere beelden dan de kijktjes van Galileo. Veel mensen zouden wel een telescoopje willen aanschaffen, maar hebben te recht drempelvrees. Het aanbod is groot en er is veel rom-

mel op de markt. Veel kijktjes die in advertenties worden aangeboden vergroten bijvoorbeeld wel enkele tientallen malen, maar leveren een veel te zwak beeld omdat het objectief gewoon te klein is. De kijker moet voldoende

licht vangen! Een nog veel vaker voorkomend euvel is een wankel statief. Een stabiele opstelling is nog veel belangrijker dan een sterke vergroting! Om onzekere beginners tegemoet te komen heeft de bekendste fabrikant van amateurtelescopie, Celestron, ter

door Piet Smolders

■ Bij de FirstScope kijk je aan de zijkant. Zelfs als de kijker steil omhoog wijst, hoef je niet te knielen. EIGEN FOTO

gelegenheid van 400 jaar telescoop een speciaal jubileumkijktje gemaakt: de FirstScope. Dit compacte spiegeltelescoopje is inmiddels door ons getest en in orde bevon-

den. Er zijn twee oculairen bij, een voor een vergroting van 15 keer en een voor 75 keer. Wie rustig begint met 15 maal heeft een groot blikveld en kan de telescoop pro-